

FOKUS TALESYMBOLER

Tegnforklaringer til bokstavlydenes talesymboler

									
p-lyd Leppe mot leppe, eksplosjon	b-lyd Leppe mot leppe, eksplosjon, stemme	m-lyd Leppe mot leppe, stemme, nasal	f-lyd Leppe mot tann	v-lyd Leppe mot tann, stemme	t-lyd Tunge-blad mot forgom, eksplø-sjon	d-lyd Tungeblad mot forgom, eksplosjon, stemme	n-lyd Tungeblad mot forgom, stemme, nasal	s-lyd Tungeblad mot forgom, friksjon	fremre l-lyd (etter a og å på oslomål): Tungeblad mot forgom, stemme

↑
Nasal = luft gjennom nesa

↑
Nasal = luft gjennom nesa

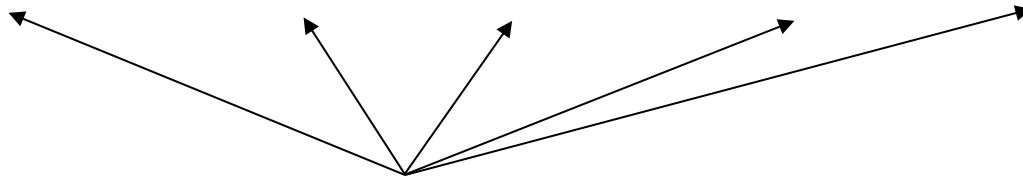
						
rulle-r tungespiss mot forgom, stemme	bakre l-lyd: tungespiss mot bakgom, stemme	j-lyd tungerygg mot gane, stemme	k-lyd tungerygg mot gane, eksplosjon	g-lyd tungerygg mot gane, eksplosjon, stemme	skarre-r tungerygg mot drøvel, stemme	h-lyd stemmeløs friksjon i strupehodet kalt «pustelyd»

Fokus talesymbolfont er tegnet av Øyvind Martinsen ved hjelp av midler fra stiftelsen Dam i samarbeid med Dysleksi Norge. Symbolene ble utviklet av Toril Karstad i 2004.

FOKUS TALESYMBOLER

Tegnforklaringer til talesymbolene for bokstavløse lyder og bakre l-lyd

η (RN) Tungespiss mot bakgom, stemme, nasal	ɭ (Bakre L / RL) Tungespiss mot bakgom, stemme	ʃ (SJ-lyd, RS) Tungespiss mot bakgom + friksjon	ʈ (RT) Tungespiss mot bakgom, eksplosjonslyd	ɖ (RD) Tungespiss mot bakgom, eksplosjonslyd, stemme	ɟ (KJ-lyd) Tungerygg mot gane	ŋ (NG-lyd) Tungerygg mot ganel, stemme, nasal

Bakgomlyder: Si tungeblad–mot–forgom-lyd, men brett tungespissen bokover!

/n/ blir /ŋ/ = RN

/t/ blir /ʈ/ = RT

/d/ blir /ɖ/ = RD

/s/ blir /ʃ/ = RS

Fremre /l/ blir bakre ɭ/ = L/RL

/ç/ er tilnærmet parlyd til /j/.

Si /j/ med hviskestemme og trykk, da blir det /ç/.

I Fokus fins det sanger og oppgaver knyttet til enkelte *lydkombinasjoner* der n- eller η-lyd – som er nasale – farger forutgående lyd (t, d eller ʈ), så denne blir nasalert: «t-n», «d-n», «ʈ-η» og «ɖ-η». Se Karstad (2020) s. 176 for en gjennomgang av fenomenet (www.universitetsforlaget.no/kreativ-og-begrepsbasert-skriftspraklaering-1). Hør sang nr. 55-57 på nettressursen til fagboka og på *fokus.no*.

Fokus talesymbolfont er tegnet av Øyvind Martinsen ved hjelp av midler fra stiftelsen Dam i samarbeid med Dysleksi Norge. Symbolene ble utviklet av Toril Karstad i 2004.